

[Nedergaard.]

højet, idet det var Formaalet derigennem at faa det Forskud udbetalt, som var taget af Finanskassen. Imidlertid gik han af som Minister, uden at det var bragt i Orden, og den forrige Kirkeminister fik igen Ansvaret for de kirkelige Midlers Administration. Nu blev der vedtaget en ny Præstelønningslov, og i den udgik Bestemmelsen om, at der kunde tages Forskud paa Finanskassen. Saa krævede Finansministeren, at den Sum, der stod, enten skulde forrentes med 5 pCt. eller betales.

Nu var gode Raad dyre. Hvor skulde Renterne tages fra? Der var ingen Adgang i Præstelønningsloven til at tage dem paa Kirkeskatten. Kirkeministeren besluttede da at tage dem af Stiftsmidlernes Kassebeholdning. Jeg spurgte i Fjor om, med hvilken Ret Kirkeministeren har taget disse Penge af Stiftsmidlernes Kassebeholdning. Jeg spurgte Stiftsøvrigheden: Hvilken Sikkerhed har Ministeriet stillet for de 3½ Mill. Kr.? og der blev svaret: Det har ingen Sikkerhed stillet, men forlangt, de skulde betales. Hovedrevisoratet spurgte Kirkeministeren om, hvor han fandt Hjemmelen. Han henviser til kgl. Anordning af 24. Juni 1914 § 2. Hovedrevisoratets Ord lyder saadan:

„Ministeriet afæskedes en Udtalelse om, hvor samme saa Hjemmelen til at disponere som sket. Herpaa svarede Ministeriet under 21. September 1933, at samme navnlig fandt det skete hjemlet ved Anordning om Stiftsmidlernes Bestyrelse af 24. Juni 1914 § 2, hvorefter Stiftsmidlernes ledige Kapitaler maa udlaanes til „Præstebeder, Kirker, Kommuner og lignende“.

Hovedrevisoratet er af den Opfattelse, at der foreligger en Overtrædelse af nævnte Anordning, idet det stedfundne Kapitalforbrug ikke kan sidestilles med et Udlaan.“

Saa følger det til:

„men man har, bl. a. under Hensyn til, at de om Stiftsmidlernes Bestyrelse gældende Regler er givet ved en Anordning og ikke ved en Lov, ikke villet foretage yderligere i Sagen.“

Men saa kommer det næste Spørgsmaal: Hvordan skulde Midlerne restitueres, og her er der allerede noget, som er i høj Grad betænkeligt. Hvert Aar skal Stiftsøvrigheden i Henhold til Loven udsende en Opgørelse over de forskellige Embeders og Kirkers Aktiver og Passiver, og der sker da det, at der bliver udsendt en Opgørelse nøjagtig som de foregaaende Aar. Man

kan ikke se, at de 3½ Millioner er taget, saa Menighedsraadene maa faa det Indtryk, at der er den samme Aktivmasse og Passivmasse som tidligere. Ministeren beslutter at tage Pengene paa Kirkeskatten, men Præstelønningsloven af 1931 har den udtrykkelige Bestemmelse, at Kirkeskatten kun kan tages til Dækning af Udgifterne efter denne Lov, og de 3 Millioner hører ikke ind under den nugældende Lov og kan derfor ikke tages paa Kirkeskatten. Der er derfor den største Grund til at spørge: Hvordan vil Kirkeministeren bringe Udskrivningen af denne Ekstraskat i Overensstemmelse med Grundlovens § 46, der udtrykkeligt forbyder at udskrive Skat, der ikke er hjemlet i gældende Lov? Det er ikke hjemlet i Præstelønningsloven; Udgifterne ligger forud for Loven.

Jeg skal dernæst gaa over til det tredje Punkt eller det, der staar med II paa Forespørgselen: „Hvorfor er Bevillingerne til Kirkebygning, Kirkers Drift m. m. gaaet ned fra ca. ½ Mill. Kr. i 1929 til 1/5 af dette Beløb for indeværende Finansaar?“ I Tidens Løb siden Reformationens Dage er der gaaet en Masse Millioner over fra Kirken til Staten. De sidste, der paa den Maade gik over til Staten — det er noget, jeg skal komme tilbage til senere —, var 734 000 Kr. eller 614 000 Kr. netto, der gik over ved Afløsning af forskellige Kirker, som har hørt under Staten. De gik ind i Fjor, tror jeg det var. Det ejendommelige Forhold, der er mellem de Penge, som Kirken har, og Statens Finanser, har fundet Udtryk i Grundlovens § 3, hvorefter den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirke og understøttes som saadan af Staten. Hvordan denne Paragraf skal fortolkes, har fundet Udtryk i de Finanslove, der er givet fra 1849 til 1930, idet de forskellige Regeringer, de forskellige Rigsdage, de forskellige Partier har fortolket Grundlovsbestemmelsen saaledes, at der skulde være en Sum paa Finansloven til frie kirkelige Bevillinger. Omkring ved 1930 begyndte den daværende Kirkeminister at sætte sin Mening op imod, hvad der var vedtaget Aar efter Aar paa Finansloven. Han udtrykker det ved en senere Lejlighed saaledes: Jeg er ved nøje Undersøgelse kommet til det Resultat, at disse Midler godt kan undværes, og der bliver ved forskellige Lejligheder vist hen til, at det er en Krisetid, i hvilken der maa spares.

Jeg skal her nævne visse Forhold. Først vil jeg nævne Dansk Kirke i Udlandet og Foreningen til Evangeliets Forkyndelse i fremmede Havne. Disse Virk-